

Dymningen nr 2 2021

Sommar i Hembygden

De sörmländska hembygdsföreningarnas
sommartips 2021

VÄLKOMMEN TILL HEMBYGDSRÖRELSEN I SOMMAR!

Inget stoppar en kulturkraft som hembygdsrörelsen. Även om verksamheten fortfarande är hårt styrd av regler och förordningar till följd av pandemin kommer här hembygdsrörelsens sommartips för er som vill upptäcka Hembygds-Sörmland på egen hand. Här trängs hembygds- gårdar, slott och stenålderskojor med naturleder, fornborgar och museer.

Nästa år hoppas vi att ni vill fortsätta upptäcka Sörmland tillsammans med oss. Då kan vi samlas för guidningar, utflykter och riktigt härligt go'fika på hembygdsgården. Men i år får ni packa kaffekorgen och bege er ut på egen hand. Det finns ett helt län att uppleva!

Välkomna till våra platser!

Platserna vi tipsar om här är i väldigt stor utsträckning drivna

DYMLINGEN NR 2 2021 - Årgång 33

Södermanlands hembygdsförbund

Upplaga 3 000 ex

ISSN 0349-86662

Tryck Linderoths Tryckeri, Vingåker, maj 2021

Bilder Fotografierna i tidningen är inlånade via länets hembygdsföreningar. Medverkande fotografer är Sören Tylstedt, Anette Färjare, Eva Hultén, Leif Andersson, Göran Dahlberg, Kerstin Jonasson, Maria Melin, Aestan Orstadius, Nina Ingren och Jennie Fornedal.

Bilden på framsidan är från Stora Sundby slott, fotograf Tony Oldenburg och bilden här ovan är från Ullevi, fotograf Gunilla Persson. Bilden på sista sidan från Malmköping är KGZ Fougstedts.

Redaktör Jennie Fornedal

Ansvarig utgivare Sigyn Björk

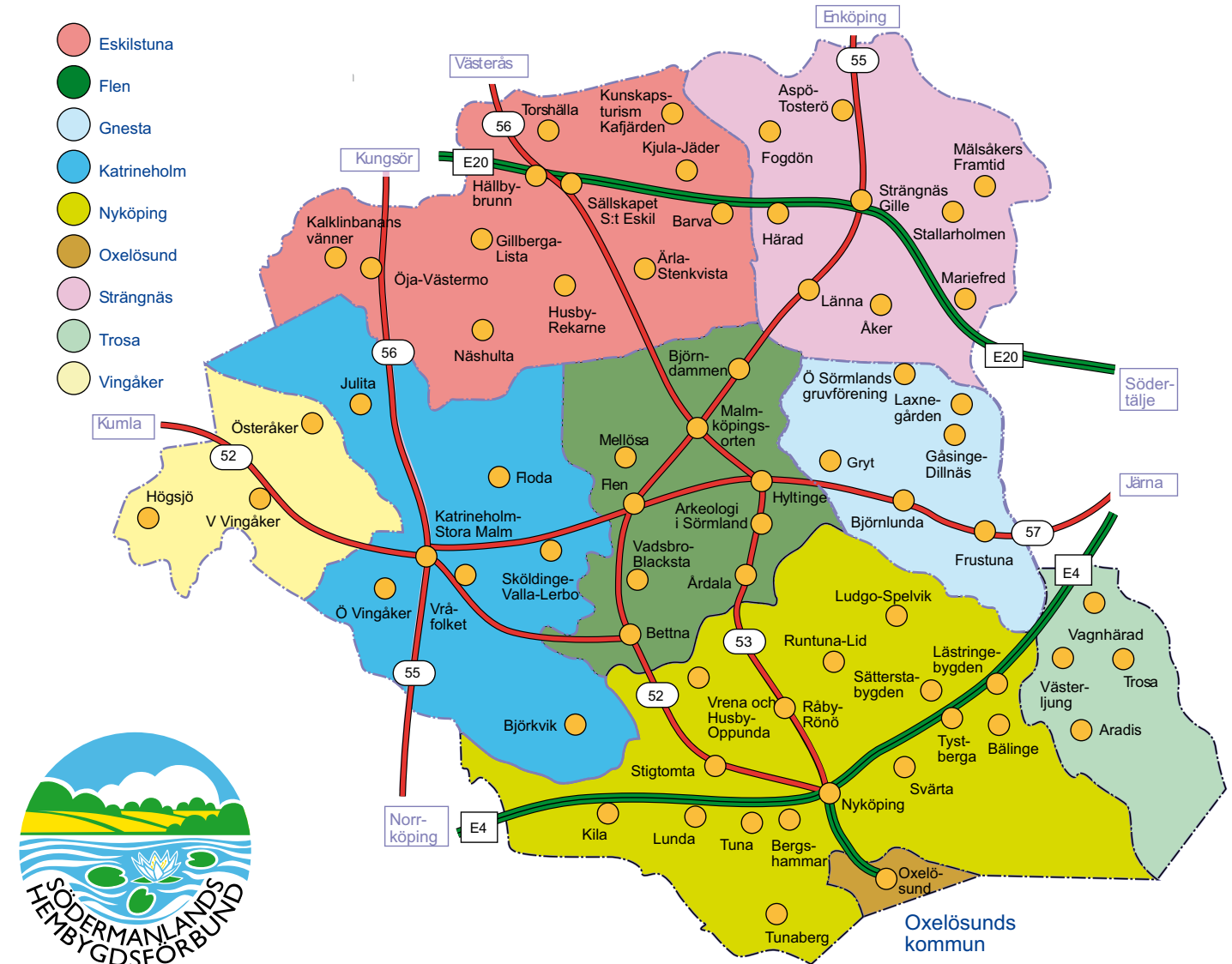
av ideella krafter. Era bidrag, gåvor eller medlemsavgifter, är väldigt viktiga för att arbete ska kunna fortsätta. Även om ingen får lön kostar det pengar att sköta om husen, fixa med miljön omkring den och att ta hand och berätta om allt det som finns omkring dig. Ditt bidrag gör skillnad!

När smittoläget förbättras

Räkna med att fler föreningar öppnar under sommaren allteftersom smittoläget förbättras och restriktioner lättar. Mycket av det som erbjuds genomförs utomhus.

Södermanlands hembygdsförbund kommer uppdatera er på läget i länet under hela sommaren. Håll koll på enskilda förenings nya planer via hemsidor och Facebook-inlägg.

HITTA DINA SOMMARBYGDER I SÖRMLAND

Så här funkar en QR-kod

I år hittar ni små fyrkantiga QR-koder på några platser i tidningen. De är genvägar till en plats på internet. Gör så här: De flesta I-phones kan läsa en QR-kod genom sin kamera. Öppna kameran och håll den över QR-koden. Har du en android telefon behöver du en app för att läsa QR-koder.

När telefonen eller plattan läst koden ber den dig öppna länken i webbläsaren/browsern och då hamnar du på den plats där mer information finns om det du söker.

Här nedan hittar du genvägen till hembygdsföreningarna i Sörmland och till vårt gemensamma kalendarium, så att du kan få senaste nytt i evenemangsutbudet och tillgång till ännu fler besöksmål.

Till föreningarna

Till kalendariet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ny ordförande	4
Hembydsgårdar i Eskilstuna	4
Hembydsgårdar i Flen och Gnesta	5
Välkommen att besöka länets naturreservat	6
Hembydsgårdar i Katrineholm	7
Hembydsgårdar i Nyköping och Oxelösund	8
På mitt sätt sett	9
Hembydsgårdar i Strängnäs, Trosa och Vingåker	10
Andra utflyktsmål - utöver hembydsgårdarna	11-12
Vandringsleder, fornminnen och naturupplevelser	12-14
Kalendarium	15
Kontaktuppgifter	16-19

Välkommen att uppleva och lära känna ditt Sörmland.
Njut av en underbar sommar med hembygdsrörelsen!

Ny ordförande i Södermanlands hembygdsförbund

Den 24 april valde årsmötet en ny förbundsordförande i Sörmland. Lena Stensgård är förbundets första kvinnliga ordförande och som alldeles nyvald får hon bär ordet för första gången i Dymlingen.

Det kan kanske vara på sin plats att berätta något om vem jag är! Förskollärare, studiekonsulent mm.

Men det roligaste och bästa jag gjort var nog att utbilda mig till guide i Strängnäs stad och på Mälsäkers slott. På Mälsäker var jag med och bildade föreningen Mälsäkers Framtid och blev dess förste ordförande 2006.

Jag har också initierat Greeter i Sverige. En internationell organisation som går ut på att man, som lokalbo, gratis visar sina smultronställen för max 6 personer. Här i Strängnäs bokar man sig via turistbyrån/Strängnäs kommun eller en Greeter direkt. Det är mycket uppskattat!

Något som också ligger mig varmt om hjärtat är Hembygdsföreningen Strängnäs Gille där jag varit verksam i ca 20 år, varav flera år som ordförande.

Hoppas jag kan använda mina erfarenheter till något vettigt att bidra med i Södermanlands hembygdsförbund och SHF. Så önskar jag alla en skön, händelserik (trots pandemin) och rolig sommar!

LENA STENSGÅRD

Lena Stensgård och Pehr Bengtsson i maj 2021. Det syns ju tydligt hur roligt vi har det i hembygdsvärlden. JF

Vad är väl en hembygdsgård?

Hembygdsgårdarna i Sörmland, säger jag. Ser du då framför dig röda hus samlade runt ett gammalt tun och doften av det gamla bondesamhället kvar i miljön? Jo, det finns en och annan hembygdsgård som ser ut så. Som ligger på alldeles galet vackra platser och får oss att tro att livet förr var sommar, doft av hö och solvarma jordgubbar. Men en hembygdsgård kan också vara en

grupp stenålderhyddor, ett slott, en sockenstuga, ett skolhus eller varför inte en magasinbyggnad eller indutrilokal.

Likheterna är ändå stora mellan de olika platserna i hembygdsvärldens tjänst. De berättar om folk förr. Om livet, vardagen, festen. Den erbjuder dofter och ljud som vi inte hör så ofta annars.

HEMBYGDSGÅRDARNA I ESKILTUNA KOMMUN

Barvagården

Hitta hit: Bondökna, 635 04 Eskilstuna. Skyltat från väg 900.

Öppet lördagar till den 5 sept kl 11-15. Vi följer restriktionerna och har munskydd och handsprit. BARVA HBF

Hällbybrunns hembygdsstuga

Hitta hit: Hembygdsstugan ligger intill Hällbybrunns kyrka. Lär känna det "gamla" Hällby! Ta en karta i brevlådan på hembygdsstugan och ge dig ut på upptäcktsfärd.

Kaffeservering: Varje måndag 28 juni-23 aug kaffeservering vid stugan kl 13.30-15.30 vid Hällby kyrka. Vi följer FHM's rekommendationer för att undvika smittspridning.

HÄLLBYBRUNNS HBF

Linbanemuseet

Hitta hit: Platserna finns i Google maps: Linbanemuseet i Västermo under namnet Linbana 1, Eskilstuna och Kalkbrottet i Forsby under namnet Kalklinbanan, Julita.

Öppet: Endast för bokade grupper. Guidning för enskilda den sista lördagen i månaden tom aug. KALKLINBANANS VÄNNER

Axel Oxenstierna i Jäder

Hitta hit: Utställningen finns mitt emot Jäders kyrka. Intresserad av historia? Välkommen att besöka Axel Oxenstierna utställningen vid Jäders kyrka! 350 kvm, Sveriges historia under stormaktstiden.

Öppet 15 juni-1 aug tis, tors, lör, sön kl 11-15. 5 aug-15 aug tors och sön. Välkomna!

FÖRENINGEN KUNSKAPSTURISM KAJÄRDEN

Bergströmska gården i Torshälla

Hitta hit: Torshälla hembygdsmuseum, Bergströmska gården, Lilla gatan 12

Öppet: 6 juli-8 aug öppet tis, tors och lör kl 13-16. Eventuellt kan vi erbjuda kaffeservering tors i juli och aug. Ett utförligt program finns på hemsidan. ST OLOFS GILLE/TORSHÄLLA HBF

Ovan till vänster ser du hembygdsstugan i Hällbybrunn där du kan gå på upptäcktsfärd. På nästa sida hembygdsgården i Årdala. Här finns trädgårdsmöblerna framställda för din picknick.

HEMBYGDSGÅRDARNA I FLENS KOMMUN

Hembygdsgården i Flen

Hitta hit: Thuleparken Flen. Från Kungsgatan i centrala Flen, följ skyltning hembygdsgård.

Välkommen hit! En oas mitt i stan med gemytlig miljö för picknickkorgen. Byggnaderna är öppna vid evenemang. För bokad visning se kontaktsida. FLEN HBF

Hyltinge hembygdsgård i Sparreholm

Hitta hit: Sparreholms hembygdsgård vid väg 57 utfart mot Gnesta.

Välkommen hit! På en bedärande vacker plats ligger hembygdsgården i en ekbacke, på en udde i sjön Båven, 1 km NO om Sparreholms samhälle. Om inte parken är upptagen av bokade hyresgäster är du välkommen att besöka parken med egen matsäck. HYLTINGE HBF

Malmköpings hembygdsgård

Hitta hit: Hembygdsgården ligger mitt emot busstationen.

Välkomna till Hembygdsgårdens historiska miljöer. Slå er ner vid borden med er fikakorg och ta del av historia från Malmköping genom att ladda ner gratisappen "Storyspot".

Vardagar träffar du här ofta Veteranerna som kan ge dig mer information. MALMKÖPINGSORTENS HBF

HEMBYGDSGÅRDARNA I GNESTA KOMMUN

Björnlunda hembygdsgård

Hitta hit: Björnlunda hembygdsgård, utmed Eriksgatan. Skyltat från väg 223 och väg 57.

Välkommen att besöka Björnlunda Hembygdsgård, en fridfull och genuin gård vid Eriksgatan, strax utanför Björnlunda. Tag med en kaffekorg och slå dig ner under de lummiga ekarna. Gott om plats med flera sittgrupper.

Björnlunda Vandrarhem har öppet 29 maj - 29 aug. Vandrarhem i en fantastisk miljö på Björnlunda Hembygdsgård. Självhushåll i Soldattorpet. BJÖRNLUNDA HBF

Frustuna hembygdsgård i Gnesta

Hitta hit: Hembygdsgården Ringvägen 8, Gnesta

Helgöppet: Den 19 juni - 29 aug, lör och sön kl 13-15. Det kommer att finnas kaffe och hembakt bröd. Vissa helger blir det lite musikunderhållning. Alla hus kommer att vara öppna för visning. FRUSTUNA HBF

Hembygdsmuseet i Vadsbro

Hitta hit: Vadsbro gamla skola vid Vadsbro k:a.

Öppet museum med skolutställning; Öppen kyrka o café i samarbete med församlingen, kl 13-17 alla dagar 4-25 juli. Visning Vadsbro k:a alla sönd kl 14. Tipspromenad i omgivningarna. VADSBRO-BLACKSTA HBF

Årdala hembygdsgård

Hitta hit: Några km sydväst om Årdala kyrka. Sväng in från väg 53.

Välkommen hit! Vi har plockat fram sommarmöblerna på hembygdsgården och hälsar alla välkomna med fikakorg till hembygdsgårdens vackra och lantliga trädgård. Trädgården är öppen dygnet runt, men vi kan tyvärr inte erbjuda några andra faciliteter! ÅRDALA HBF

Ullevi hembygdsgård- Gåsinge-Dillnäs

Hitta hit: Från Gnesta, kör Mariefredsvägen förbi Frustuna k:a, Vängsö, förbi Hallsta Gård sedan in till vänster, skylt Ullevi. Följ sedan vägen till vänster, väl framme i Ullevi by ligger hembygdsgården på höger sida.

Välkommen med kaffekorgen denna sommar. Gården brukades fram till 1941 och är hembygdsgård sedan 1947. Bostadshuset kan ha rötter i 1700-talet och omges av fornlämningar.

GÅSINGE-DILLNÄS HBF

Östra Sörmlands gruvförening vid Skottvång

Hitta hit: Skottvångs gruva, se vägskylt utmed väg 223 strax norr om Laxne.

Öppet: Gruvmuseum har öppet söndagar fram till midsommar och därefter tis-d-sön kl 12-17

Kolarvecka den 10-17 juli. Öppet dygnet runt. Program vid tändning den 10 juli om läget så medger. ÖSTRA SÖRMLANDS GRUVFÖRENING

Välkommen att besöka länets naturreservat

Runtom i Sörmland finns det drygt 170 naturreservat. Genom att skydda naturen så kan vår värdefulla natur upplevas av dig och andra, både nu och i framtiden. Många är trevliga att besöka!

I en del reservat finns det service för besökare. Då finns till exempel markerade leder, rastplatser, parkeringsplats och annat som förenklar för besökaren. Andra naturreservat ligger långt från allmänna vägar och du får utforska området på egen hand. Det beror på att naturreservat kan ha olika syften, ibland är det helt och hållet att bevara naturvärden, ibland även att tillgängliggöra för friluftsliv.

För naturens skull så finns det särskilda regler i den skyddade naturen. I naturreservaten gäller allemansrättens regler men ofta finns också särskilda regler, föreskrifter för allmänheten, som inskränker allemansrätten. Reglerna är olika i alla reservat. Det kan till exempel vara förbjudet att tälta, elda, rida eller att ha hund okopplad hela året. I en del områden finns tillträdesförbud under delar av året, ofta för att skydda fåglar på deras häckningsplatser.

Alla reservaten samlade

Alla reservat finns beskrivna på länsstyrelsens webbplats och där finns också de regler som gäller för varje naturreservat. På webbsidan finns också information om vilken service för friluftslivet som finns i området. Använd sökfunktionen för att utforska olika områden. Upptäck gärna nya områden! Finns det fler naturområden nära dig?

50 utflykter i Sörmland

Länsstyrelsen har publicerat en utflyktsguide, 50 utflykter i sörmländsk natur, som beskriver ett urval av naturreservaten i Sörmland och också några kulturmiljöer. Boken finns på turistbyråerna och på länsstyrelsen.

TEXT OCH BILDER
MARIA ROLF, FRILUFTSLIVSSAMORDNARE,
LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANLAND

Den överssta bilden: Om du följer leden upp på berget i Simonbergets naturreservat väntar en fantastisk utsikt. En bra dag kan du se ut till havet!
Bilden nedan: I Sparreholms ekhagar vid Båven finns gott om stora ekar och andra lövträd i betesmarkerna.

Länkar

Information om alla naturreservat finns på webben under fliken Besöksmål:
<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/besoksmal.html>

Läs mer om naturreservat och hur de bildas och sköts:
<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/skyddad-natur.html>

50 utflykter i sörmländsk natur som pdf
<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/besoksmal/utflyktsguide.html>

Utflyktsguiden finns också på turistbyråerna.

Allemansrätten:

Inte störa – inte förstöra

Allemansrätten gör att vi alla har tillgång till naturen, men där ingår såväl rättigheter som skyldigheter. Det innebär att ta ansvar för natur och djurliv och visa hänsyn mot markägare och andra besökare.

Efter andra världskriget etablerades begreppet Allemansrätt. Folkhälsan var i fokus och en fritidsutredning tillsattes 1937. Med den andra lagstiftade semesterveckan önskade man från myndigheternas sida ta fram åtgärder som kunde underlätta för tätorternas befolkning att komma ut i naturen. Allemansrätten har vissa rötter till äldre tider, men inte i den utsträckning man ofta låter påskina.

Allemansrätten är en rätt för alla människor att färdas över privat mark i naturen, att tillfälligt uppehålla sig där och till exempel plocka bär, svamp och vissa andra växter.

Med rätten följer krav på hänsyn och varsamhet mot natur och djurliv, mot markägare och mot andra människor. Naturvårdsverket sammanfattar allemansrätten i orden "Inte störa – inte förstöra"

JENNIE FORNEDAL

HEMBYGDSGÅRDARNA I KATRINEHOLM

Björkviks hembygdstuga

Hitta hit: Hembygdstugan, Grindtorp, utmed väg 216 norr om Björkvik.

Välkommen hit! Besök vår hembygdstuga och vårt arkiv vid Grindtorp, Björkvik. Möjlighet att ta med egen matsäck. För studiebesök kontakta föreningen.

BJÖRKVIKS HBF

Hembygdsgården vid Kalsta

Hitta hit: på vägen mellan Floda och Ökna by på vägen mot Bie.

Välkommen hit! Floda hembygdsgård är ett utmärkt utflyktsmål för dig som vill uppleva en vacker och rogivande plats.

FLODA HBF

Hembygdsgården vid Stora Djulö

Hitta hit: Följ skyltarna mot herrgården

Välkommen hit! I området kring hembygdsgården vid Djulö herrgård kan man ströva runt och se sig om kring. Här finns mer att upptäcka än du först tror.

KATRINEHOLM- STORA MALM HBF

Vråbyn

Hitta hit: Vrå Fornby har infart från väg 52 mellan Stora Malms kyrka och Eriksbergs slott. Skyltar vid vägen. (15 km öster Katrineholm).

Välkommen hit! Upplev den unika miljön bland stenålders-hydorna och leta dig fram till fyndplatsen en bit från byn.

FÖRENINGEN VRÅFOLKET

Boda kvarn i Östra Vingåker

Hitta hit: Kungsholm ligger ca 200 m söder om Ö Vingåkers kyrka. Till Boda kvarn ta höger vid Kungsholm, kör ca 300 m.

Välkommen hit! Till Boda kvarn i Östra Vingåker kan man ta med sin kaffekorg och njuta av den vackra omgivningen. Vill man sträcka på benen erbjuder den ca 3,5 km långa Bodaholmsleden lagom motion genom skog mot resterna av ett säteriet Bodaholm, rivet för ca 300 år sedan. Leden går vidare förbi kyrkan, soldatorpet Kungsholm, över Kråkberget och tillbaka till Boda kvarn.

ÖSTRA VINGÅKERS HBF

På bilden ovan ser vi hyddorna i Vrå stenåldersby. Är 2021 året för en stenålders-fika männe? Vad kan man packa i den fika-korgen?

Nytryckt skrift med anledning av Demokratiåret 2021

Medborgarskolan vid Fogelsta

Under sommaren 2021 släpps ett rykande hett nytryck av historien om den kvinnliga medborgarskolan vid Fogelsta av Kulturföreningen Fogelstad och Södermanlands hembygdsförbund. Särtrycket är en omfångsrik artikel ur Sörmlandsbygden 2000 och omfattar 70 sidor historia. Beställ den genom respektive förening eller köp den vid ditt besök på kulturföreningens utställning. Utställningen går att se juni-aug, lör-sön kl 13-16. Det är skyltat från väg 56 och från 214. Läs mer på www.fogestad.org

Södermanlands hembygdsförbund når du på www.hembygd.se/ sodermanland.se eller maila dymlingen@live.se

HEMBYGDSGÅRDARNA I NYKÖPINGS KOMMUN

Kulturarvmuseet Stadsvakten i Nyköping

Besöksadress: Västra Kvarngatan 54, Nyköping Se även www.stadsvakten.nu

Välkommen att boka besök i Stadsvakten där Nyköpings hembygdsförening har sina utställningar. Vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer. För att boka visning se kontakt sidan 18.

NYKÖPINGS HBF

Sättersta hembygdsgård

Hitta hit: Skyltat vid väg 800, inte långt från Sättersta kyrka.

Välkommen hit! Ta med fikakorg och njut av härlig utsikt. Liten lekplats för barnen (sandlåda, gungor och klätter- /lekställning). Vi har också påbörjat planering av mindre utegym som vi hoppas blir uppbyggt under sommaren. SÄTTERSTABYGDENS HBF

Tuna hembygdsgård och Kyrkskola

Hitta hit: Tunaby och Kyrkskola vid korsningen mellan gamla riksettan och Nävekvarnsvägen söder om Enstaberga.

Välkommen hit! Tunaby är tillgängligt för utflykt. Håll utkik på hemsidan efter kaffeservering i Kyrkoskolan under sommaren.

TUNA HBF

Koppartorp i Tunaberg

Hitta hit: Hembygdsgården Koppartorp ligger vid Tunabergs kyrka.

Guidning i gruvmuseum och gruvan i Koppartorp. Bokade tider, boka i cafeet eller via tfn 070-325 20 14. Ons, lör, sön kl 12-17 den 5 juli-15 aug.

Sommarcafé i Koppartorp 5 juli – 15 aug. Kl 12- 17 vid Hembygdsgården. Kaffe, läsk, glass och våfflor med sylt och grädde. Vi har även glutenfria våfflor. Betalning kontant eller swisch

TUNABERGS HBF

Svalbergsgården i Nävekvarn

Hitta hit: Nyköpingsvägen 11, Nävekvarn

Sommarcafé Svalbergsgården och spismuseum Nävekvarn 2 juli – 1 aug kl 12-17. Kaffe/te, läsk och bröd. Och så ställets specialare, saffranspannkaka med sylt och grädde. Spismuseet har samma öppettider som cafeet. Betalning kontant eller swisch.

TUNABERGS HBF

Tystberga Hembygdssstuga

Hitta hit: Vid vägen söderut mot Björksund ca 1 km från samhället.

Välkommen hit! Tystberga Hembygdssstuga är belägen ca 1 km söder om samhället vid vägen mot Björksund. Hembygdssstugan är normalt obemannad men den stora trädgården är öppen för spontana besök. Njut av egen förtäring vid utställda trädgårdsmöbler eller på egen filt! Vid Hembygdssstugan finns enkla kartor att ta med sig för rundturer per bil, cykel eller till fots. Där finns också förslag till utflyktsmål och aktiviteter i närområdet. Under sommaren kommer att ställas ut foton, dels från fotoregistret, dels av verktyg och redskap med benämning och användningsområde från vår samling av föremål.

TYSTBERGA HBF

Bryggan vid Naturum, Stendörren

HEMBYGDSFÖRENINGEN I OXELÖSUNDS KOMMUN

Gamla Oxelösund

Hitta hit: Följ skyltning från centrala Oxelösund.

Välkommen hit! Kulturstigen visar platsens historia. I Mästerlotsens skärgårdsrum presenteras Oxelöbygden i hembygdsarkiv och lotsarkiv. En kulturstig genom Gamla Oxelösund visar platsens historia under mer än 300 år. Föreningen vårdar och underhåller kulturmiljöerna Öster Femöre, Brännäs gård och Ålö skärgårdshemman för långsiktigt bevarande och tillgänglighet.

Se också möjligheten att ro och vandra i skärgården sidan 12.

OXELÖSUNDS HBF

Utforska platsen på www.hembygd.se

Många hembygdsföreningar arbetar med att lägga upp information och bilder om platser och personer i sin hembygd.

Genom att gå till hembygd.se och välja ”utforska platsen” kan du filtrera dig fram till det område som intresserar dig. När du sedan valt ut en prick på kartan ser du om där finns texter, dokument, bilder, personer eller annan information kopplad till platsen. (Rulla nedåt på sidan.) Det blir gärna lite pilligt i telefonen eftersom allt tenderar att vara smått där. Men öppna datorn så öppnar sig hembygderna för dig.

Tycker du detta verkar roligt? Hör av dig till din hembygdsförening och var med och utveckla detta vidare.

På mitt sätt sett

Bästa och nästa resa

Vilken har varit din bästa resa, den senaste, dyraste, kortaste, billigaste, roligaste, längsta, första eller mest minnesvärda?

Min första resa med några minnen från, är åturen med morfar till den lokala smeden för att vässa järnstötar och lämna fläsk till slaktaren för rökning. Vi åkte troligen i ett tvåsitsigt fordon med en hästkraft. För mig var det en minnesvärd utflykt men för morfar en vanlig arbetsresa. Förmodar att morfars nöjesresor inskränkte sig till besök hos grannar och släktingar i trakten. Och då med häst och vagn om vägen dit översteggångavstånd, ett längdmått troligen annorlunda mot nutidens. Vid högtidliga tillfällen kunde man beställa en droska. Några cyklar tror jag inte morföräldrarna ägde.

Tågresor

För hundra å hundrafemtio år sedan växte stationssamhällen upp kring järnvägsstationerna. Då gavs landsbygdsbefolkningen möjligheter till resor och drömmar därom. I det lilla samhället var tågets ankomst en av dagens höjdpunkter. Då kunde man notera vilka som kom eller gav sig av som änne för dagens samtal. Min barndoms tågresor var ofta förknippade med inköp av kläder tillsammans med modern. Det inträffade vanligen inför vinter, skolstart och examen. För yngre läsare kan ”examen” behöva förklaras. Så kallades skolavslutningarna under min första skoltid. Utöver utdelning av betyg förekom lektioner med frågor som skulle besvaras. Då blev mammorna, pappor var sällan med, nog mer nervösa än barnen för hur de skulle kunna svara inför åhörare. De flesta barn kunde dock efteråt stolt konstatera att betygen började

med två stora A som gällde högsta betyg i Uppförande och Ordning. Något annat förekom sällan och i så fall var det främst föräldrarna som skämdes.

Sedan jag växt ur folkskolan gällde läroverket och dagliga resor med tåg som avgick vid 6-tiden på morgonen (oändligt tidigt för en tonåring). Först 11 timmar senare gick tåget tillbaka hem igen. Det blev lång tids väntan på tåget, ett utmärkt tillfälle för läsläsning, men...

Egen bil

Vid mitten av förra seklet skaffade sig många egen bil, främst för nöjesåkning, kanske också för status. Med egen bil fick familjen frihet att åka när, var och vart man ville. Ett vanligt söndagsnöje var en rundtur utan mål förutom att hitta en trevlig skogsbacke där den medtagna kaffekorgen kunde avnjutas. Ofta såg man den perfekta platsen först sedan den passerats. Detta upprepades några gånger och till sist fick man ta första tänkbara plats för att inte komma hem med matsäcken oöppnad. Det kunde bli en parkeringsficka vid stora landsvägen, inte sämsta platsen eftersom man där kunde studera och kommentera alla förbipasserande.

På 1950-talet började man åka på charterresor, främst till Mallorca. Ungdomarna åkte med Club 33 med en maxålder som uteslöt lättstörda medresenärer. Höjdpunkterna var grisfesterna där grisar serverades, ofta i dubbel

bemärkelse, grillade över glöd eller av sol. Intresset för kultur och byggnader var minimalt, större för dryck och mat i nämnd ordning. På senare år med stigande ålder (och förnuft?) har intressena blivit mer omvända. Men under en resa nyligen guidades vi dagligen från det ena världsarvet till det andra. Den kulturella mättnaden blev då så stor att vi började tänka tillbaka på Club 33-tiden. Åtminstone delvis, för som svensk tycker man lagom är bäst. Vad som är lagom varierar dock under en livstid.

Nästa bästa resan?

Vårt län innehåller en mängd resmål och rundtursmöjligheter vilket inte minst framgår av hembygdsföreningarnas sammanställning i detta nummer av Dymlingen. Med begränsade möjligheter till längre resor i stora grupper kan alternativet vara utflykt i närområdet efter egna önskemål, till fots, cykel eller med bil. En tur på vandringsleden eller en runda med cykel är inte dyr, möjligen kostar den på. Och ur matsäcken kan man plocka fram den meny man själv valt och inta på plats med fager utsikt över nejden. God tur!

Till sist några i sammanhanget tänkvärda strofer av Karin Boye:

*Nog finns det mål och mening i vår färd -
men det är vägen, som är mödan värd.*

*Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr.
Oändligt är vårt stora äventyr.*

GÖRAN DAHLBERG

HEMBYGDSGÅRDARNA I STRÄNGNÄS KOMMUN

Aspö-Tosterö Sockenmagasin och hembygdsmuseum

Hitta hit: Sockenmagasinet ligger nära Aspö Kyrka, följ skyltar och information vid kyrkan.

Öppet Museum i vårt Sockenmagasin 28 juni-11 juli dagligen kl 13-16. ASPÖ-TOSTERÖ HBF

Callanderska gården i Mariefred

Hitta hit: Callanderska gården, Klostergatan 5, Mariefred.

Välkomna till Mariefreds hembygdsförening och vårt sommarcafé på Callanderska gården. Familjen Leif och Gunilla Stavsrom-Karlsson serverar kaffe med gott tillbehör och kommer ha caféet öppet fre- sön, 2 juli-22 aug, kl 11-16.30. Skiner solen så kan öppettiderna utökas

MARIEFRED HBF

Mälsåkers slott

Hitta hit: Två mil norr om Mariefred. Med bil åker man mot Stallarholmen, tar höger mot Ytterselö och följer sedan skyltar mot Mälsåkers slott. Se våra öppettider på hemsidan. Parken är alltid öppen.

Välkommen hit! Mälsåkers slott öppet hela sommaren. Gör en trevlig utflykt till vårt vackra slott på Selaön och se årets nya utställningar. Hundar är välkomna att följa med in i slottet.

FÖRENINGEN MÄLSÅKERS FRAMTID

Här syns Mälsåkers slotts pampiga entré mot Mälaren och tv en av de tre runstenarna vid Trostorp som du hittar i Run-turen.

HEMBYGDSGÅRDARNA I TROSA KOMMUN

Garvaregården i Trosa

Hitta hit: Garvaregården, Västra Långgatan 40.

Öppet! Gården och caféet öppet tis-sön kl 11-16, den 6 juni – 15 aug. Ta er tid en stund och upplev en hantverksgård med anor från 1700-talet, mitt i Trosa.

TROSA HBF

Trostorp i Vagnhärad

Hitta hit: Trostorp ligger med avfart från väg 218 mellan Vagnhärad och Trosa

Välkommen hit! Hembygdsgården Trostorp har anor från 1600-talet och erbjuder både bebyggelsehistoria och fornminnen.

VAGNHÄRADS HBF

Åkers Bruks-och hembygdsmuseum

Hitta hit: Kör I Bruksallén, Åkers styckebruk. Arkivet är på masugnen. Fortsatt ytterligare 150 m för att komma till museet. Mitt bland brukets kulturhistoriska byggnader hittar du oss.

Öppet den 26-27 juni, därefter öppet ons-sön i juli och alla helger i aug. Alltid kl 12-15. Även Stallet är öppet med brandvagnar, likvagnen och historien om Stockholmskan Ebba Lennholm alias Åkersflickan Ebba Nordström – en martyr. Här finns även broschyrer till våra vandringsleder. Gott om plats!

Är ni en mindre grupp som vill få en egen guidad tur i museet? Kontakta Pehr Bengtsson tel 070-589 53 04 eller Sten Hellgren tel 072-229 73 17.

ÅKERS HBF

Bruksarkivet i Åker

Hitta hit: se ovan

Öppet sön i juli kl 12-15. Lyssna till historien om masugnen och arkiven. Studera kartor, ritningar och handlingar från över fyra århundraden.

Vill du ha tid för att själv forska eller är ni en grupp på max sex personer som vill få en guidad tur vid annan tid? Kontakta Pehr Bengtsson 070-589 53 04 eller Tomas Larsson 070-343 49 67.

ÅKERS HBF

Andra utflyktsmål sommaren 2021

utöver hembygdsgårdarna

Botvidstälpan

Välkomna att besöka Botvidstälpan. Här hittar ni platsen där desertörerna Botvid, Haar och Sven bosatte sig efter att ha lämnat 30-åriga kriget. Medtag kaffekorg och njut av lugnet och tystnaden. Se info och väg på hemsidan. Husby-Rekarne hbf, Eskilstuna

Slottscaféet vid Stora Sundby

Öppet helger kl 11-16 fram till midsommar, därefter varje dag tom 15 aug. Cafét ligger i de gula längorna framför slottet i gårdens gamla Orangeri i prunkande grönska och med vacker utsikt över Hjälmarén. www.storasundby.com/slottsparken/ Öja-Västermo hbf, Eskilstuna

Sörmlandsgården på Djurgården

Ett friluftsmuseum på Djurgården i Eskilstuna. Husen visar hur en typisk mellansvensk gård från mitten av 1800-talet kunde se ut. Sällskapet St Eskil, Eskilstuna

Bie brunnsparc

En lummig oas med porlande vatten. Påminner om brunnssepoken i Bie med början 1843. Glansären leddes verksamheten av doktor P.A. Levin med ibland 200 gäster samtidigt. Lämplig som start och mål för skön cykeltur runt närlägnade Lundsjön.

Floda hbf, Katrineholm

Floda kyrka

Majestätisk reser den sig i landskapet med en 67 meter hög tornspira. Äldsta delarna från 1100-talet. Välbevarade takmålningar av Albertus Pictor från 1480-talet. Kaggska gravkoret, barockpärla med stuckarbeten av Carol Carove byggt på 1660-talet. Vanligen öppen vardagar.

Floda hbf, Katrineholm

Medborgarskolan vid Fogelsta

Utställningen om Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad. www.fogelstad.org/ Öppet: juni-aug, lör, sön kl 13-16.

Julita hbf, Katrineholm

Parken på Julita gård

Parken med Julita Skans och piongården är öppen för besök. Julita gård är väl värt ett besök för dig som är intresserad av bebyggelsehistoria, trädgräd och odling, söker en trevlig utflyktsmiljö på en vacker plats eller som kanske vill se om Petsson och Findus är hemma.

Julita hbf, Katrineholm

Axel Oxenstierna
Utställningen i Jäder öppen 15/6-1/8
tis, tors, lör o sön kl 11.00-15.00.
Därefter 5/8-15/8 endast tors o sön.
Övriga tider öppet för grupper.
Välkomna!
Bokas: tel 070-3402324
mail: kunskapsturism@outlook.com
www.hembygd.se/kunskapsturismkafarden
Folkhälsomyndighetens rekommendationer gäller

De unika torgbodarna i Åsköping

Bodarna finns på Torggatan bara en kort omväg från Munkleden. Se sidan 13. Julita hbf, Katrineholm

Stavsjö bruksmuseum

I anrika Stavsjö finns ett Bruksmuseum som ger en flera hundra-årig översikt av brukets verksamhet och de som byggde upp det. Använd länken www.stavsjo.se för att läsa mer.

Kila hbf, Nyköping

Kila kyrka

Sevärt är den spektakulära Kila kyrka från 1963 med sin berömda altartavla i mosaik utmed väg 800.

Kila hbf, Nyköping

Lid kyrka

Med sina målningar gjorda av Albertus Pictor är kyrkan ett spännande besöksmål. Målningarna tillkom förmodligen i slutet av 1400-talet.

Runtuna-Lid hbf, Nyköping

Likstammens badplats

Sätterstabygdens hembygdsförening håller i daglig tillsyn. Rent källvatten. Bryggor, ponton m lågt hopptorn, omklädningshytter, utedass, grill. Sök platsen på Google maps.

Sätterstabygdens hbf, Nyköping

Ångslupen Munter i Vrena

I juli går turer tors-sön, sedan fre-sön. Boka en tur och se caféets öppettider på www.munter.nu eller ring 070-300 86 78.

Vrena- Husby Oppunda hbf, Nyköping

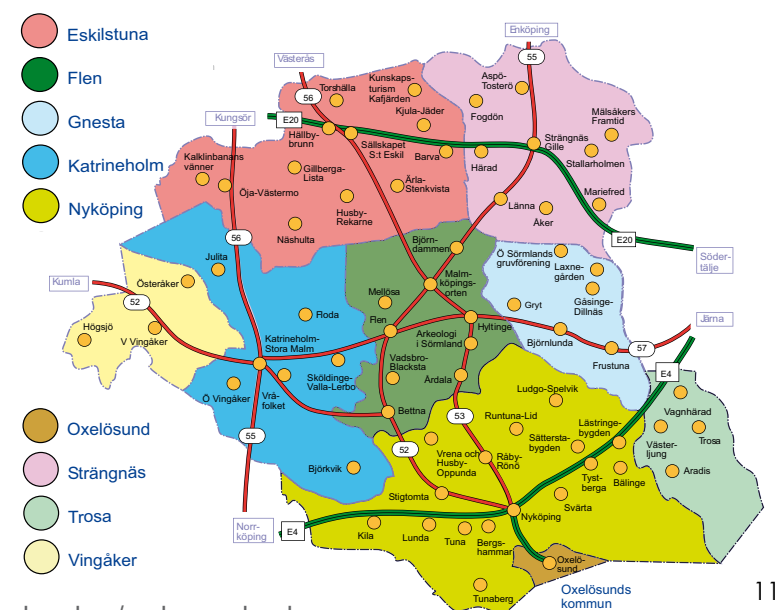
Var är du? Vart ska du? Vad vill du?

Besöksmålen på de följande sidorna är ordnade kommunvis. Precis ovan här står "Julita hbf, Katrineholm." Det säger dig att Julita hbf är verksam i Katrineholms kommun. Här är kartan för dig som snabbt vill orientera dig i länet.

Föreningarna presenteras kommunvis från sidan 16 med kontaktuppgifter.

QR-koden här leder till listan över alla våra föreningar, så att du enkelt hittar den hemsida du söker.

Andra utflyktsmål sommaren 2021

utöver hembygdsgrändarna

Nynäs slott

Öppet dagligen juni, juli och augusti kl 10-16. Fri entré.

Hållbara hus, 1 maj – 30 sep. En utställning om vad det framtida och mer hållbara byggandet kan lära från traditionell byggnadsvård och traditionellt bygghantverk.

Fyll skafferiet – från självhushåll till trend, 13 maj - 30 sept. I Fyll skafferiet! får du upptäcka olika typer av mathantverk, som att konservera, sylta, safta, göra ost, tillverka korv och baka bröd med surdeg. Sörmlands museum

Hyr en roddbåt i Gamla Oxelösund

En kulturstig genom Gamla Oxelösund visar platsens historia under mer än 300 år. Med roddbåt kan ni ta er ut att på Furön eller fiska. Oxelösunds hbf, Oxelösund

Konstpausleden

Promenadstråk längs Mälaren. Tag vänster före bron i Stallarholmen, Rosendalsvägen, Sundby hagväg. Parkering. Mer info: strangnas.konstforening.se Stallarholmens hbf, Strängnäs

Hamnområdet i Strängnäs

Bekanta dig med hamnområdet i centrala staden med bad, stor lekplats för barnen och restauranger och som fortsätter i de flersekelgamla kvarteren med små röda trähus. Där hittar du Grassagården, borgargård från 1600-talet med ett populärt café, och Sveriges största väderkvarn. Se vidare i www.mittstrangnas.se Strängnäs gille, Strängnäs

Domkyrkan i Strängnäs

Domkyrkan syns överallt ifrån. Det är en gotisk katedral från 1300-talet med bl a regalier och Karl IX:s och andra historiskt intressanta gravkor. Vandra också runt bland de gamla biskops-husen med Roggeborgen från år 1500 som mest iögonfallande. Strängnäs gille, Strängnäs

På bilden tv syns ångslupen Munter tuffa ut på tur och nedan är badplatsen i Norrote, som också kallas Prästens bage. Om du kisar ordentligt ser du Gullholmen i bild. Den kan höra mer om på Storyspot.

Vandringsleder, fornminnen och naturupplevelser

Lär känna det "gamla" Hällby!

Ta en karta i brevlådan vid hembygdsstugan och ge dig ut på upptäcktsfärd. Hällbybrunns hbf, Eskilstuna

Upptäck livet på Heden

Vandra längs utemuseet "Livet på heden". 28 skyltar med bilder berättar om de sörmländska knektarnas liv och om gymnaster och kvinnlig företagsamhet. Sommartid håller Museet Malmahed öppet. Se föreningens hemsida för aktuell informaiton.

Malmköpings hbf, Flen

Guide Runt Nyckelsjön

Fin att åka med hoj, med eller utan motor. Eller på annat lämpligt sätt i lugn takt. Länk: www.hembygd.se/gasinge-dillnas/turistguide Gåsinge-Dillnäs hbf, Gnesta

Heliga hållar!

Ullevi hållristningar, Södermanlands läns näst största hållristning nordväst om Gnesta i Gåsinge-Dillnäs socken, strax intill Nyckelsjön. Stora informationsskyltar från Länsstyrelsen. Länk: www.sormlandsmuseum.se/utforska/hallristningar/ullevi/artikel/

Gåsinge-Dillnäs hbf, Gnesta

Norrotavägen - sommarens utflyktsväg

Hembygdsföreningen och bygdeföreningen i Norroten har tillsammans skapat en utflyktsväg där du möter vackra vyer, dramatiska händelser, vardagsliv och fornminnen i en salig blandning. Ta dig tid för kaffekorg och badpaus på vägen. Kartan finns på hemsidan och på turistbyrån.

Sköldinge-Valla-Lerbo hbf, Katrineholm

Bilder som berättar ute i sommar

Välkommen till en fotoutställning, utomhus på flera platser i Sörmlands län. I Gnesta, Katrineholm, Vingåker och Strängnäs visas arkiv bilder som berättar om årets tema:

Hur kollektivtrafiken har påverkat våra liv. 2021 firar Sörmlands busshistoria 100 år. Utställningen går att besöka 19 juni – 5 sept, dygnet runt.

Vandringsleder, fornminnen och naturupplevelser

Munkleden utmed Öljarens strand

Leden är ca 2,5 km lång och utgår från Ica i Äsköping. Den är skyltad med berättelser om munkarnas liv. Använd gärna Naturkartan. Från leden i Äsköping ser du även de säregna torgbodarna som omnämns på sidan 11. Julita hbf, Katrineholm

Kantorps gruvvandring

Det gamla gruvområdet söder om Sköldinge erbjuder möjlighet till en promenadslänga på upp till 3 km med informationsskyltar som skolans elever gjort. Karta finns på hemsidan och på turistbyrån. Sköldinge-Valla -Lerbo hbf, Katrineholm

Naturreseptet Väsby

Ligger intill sjön Öljaren med en unik ekpark. Bortom Julita gård från Äsköping. Använd gärna Naturkartan Julita hbf, Katrineholm

Fornborgen på Viksberget

Fornborgen Viksbergt ligger mellan sjön Aspen och Äs säteri i Julita socken, Katrineholms kommun. Till Viksberget lokaliserade skalden Olof von Dalin sin saga om Sigurd Fafnesbane. Julita hbf, Katrineholm

Bodaholmsleden från Boda kvarn

Vill man sträcka på benen efter besöket vid Boda kvarn erbjuder den ca 3,5 km långa Bodaholmsleden lagom motion genom skog mot resterna av ett säteriet Bodaholm, rivet för ca 300 år sedan. Leden går vidare förbi kyrkan, soldattorpet Kungsholm, över Kråkberget och tillbaka till Boda kvarn.

Östra Vinåkers hbf, Katrineholm

Stendörrens Naturresept

Det ligger vid kusten mellan Trosa och Nyköping. Där finns möjlighet att via hängbroar, komma ut till öarna intill inre farleden. Inom området ligger Naturum som har öppet för information och visningar. Bålunge hbf, Nyköping

Utsiktstornet vid Stendörren

På berget bakom Aspnäset vid Stendörren, finns ett nybyggt utsiktstorn med möjlighet för mindre grupper att samlas i. Det är byggt i två plan där det nedre är lite mer ombonat för besök vid sämre väderlek. Bålunge hbf, Nyköping

Uppsa kulle

Sörmlands största kungshög med en diameter på 55 m och nio meter hög. Härifrån har du en ypperlig utsikt över omgivningen. Skyltat från väg 223. Runtuna-Lids hbf, Nyköping

Ullabergs masugn

Ugnen hörde till Svärta bruk och ersatte en äldre år 1761 och var i bruk till cirka 1850. Följ gamla E4 från Nyköping förbi Svärta gård, tag t.h. mot Åbro, efter en knapp kilometer på höger sida. Masugnen ingår i en etapp på Sörmlandsleden: 48. Svärta kyrka - Holmsjön, 8 km. Svärta hbf, Nyköping

Sjösakärren

I Sjösakärrens naturresept får du uppleva en unik flora med majviva, tätört och gräsull liksom flera sällsynta orkideer. Följ väg 219 från Nyköping. Ta av mot "Romholmen 4" och "Horn 2". Fortsätt cirka 800 m för att komma till parkering och informationstavla.

Svärta hbf, Nyköping

Åsa Gravfält på Selaön

Den mest uppmärksammade graven är den 33 meter långa skeppsformade graven vid Åsa. Den består av 45 resta stenar. På Länsstyrelsens hemsida kan du läsa mer om kultur och natur i området.

Ta vänster efter bron i Stallarholmen ut mot Selaön, kör ca 2 km. Därefter skyltat. Picnickorg rekommenderas.

Stallarholmens hbf, Strängnäs

Det syns verkligen att rastplatsen vid Ullaberg väntar på besök. Den härlig sommarkorven med utsikt är fotograferad vid Stendörren men kan utan problem förtäras i varierad miljö.

Vandringsleder, fornminnen och naturupplevelser

Vandringar i Åkers bergslag

Marviksleden och Stångängsledens kartor och vägledningar finns på akershembygd.se, i museet och arkivet samt på Ica i Åkers styckebruk. Åkers hbf, Strängnäs

Runturen i Trosa

Appen "Runturen" finns på AppStore eller Playbutik. Den visar alla runinskrifter i Trosa kommun på kartan. Klicka på nålen när du står vid stenen eller hällen och välj att läsa eller höra på nutidssvenska eller på originalspråket fornordiska.

Aradis, Trosa

Fler sätt att hitta nya platser att uppleva genom appar och webbplatser

Storyspot: Berätta lokalt, lyssna globalt är ledordet för appen som samlar lokala berättelser. Allt fler kommuner och hembygdsföreningar arbetar med att berätta här.

Museeiguiden: Arbetlivsmuseernas guide finns nu som app. Ladda ned den och hitta museerna i din närhet. De är säkert fler än du tror.

Naturkartan: Appen om ska få oss ut i skog och mark. Genom denna hittar du både vandringsleder och spännande platser att besöka som alla ligger ute i sog och natur.

Sörmlandsleden: Leden som löper genom precis hela landskapet. Många av etapperna passerar spännande kulturmiljöer. Etapperna finns i Naturkartan och på www.sormlandsleden.se

Näckrosleden - 70 mil cykelled i Sörmland. Drivs av Sweden by bike. Mer info på www.swedenbybike.se

Länestaheden och Fagerhult i Vagnhärad

Naturreservat är en riktig pärla rik på sällsynta växter. Runt strövstigarna syns forntida gravhögar, stensättningar och rösen men också fornlämnar och skärvstenshögar efter bosättningar. En nyupptäckt hällristning mer flera skepp fulländar besöket.

Aradis, Trosa

Upptäck Högsjö bruksområde

I Högsjö kan vi erbjuda en vandring på egen hand, enskilt eller i grupp. Med hjälp av en karta hittar man kulturbyggnader från järnbrusepoken. Utgångspunkt är anslagstavlan vid Coop där också kartorna finns. För mer information se vår hemsida.

Högsjö kulturmiljöförening, Vingåker

Tomsängens naturreservat

Reservatet ligger strax öster om Högsjö vid vägen Vingåker-Högsjö. Här kan man njuta av artrik flora och fauna i ädellövskog, urgammal betesmark, gravfält, vargropar och mycket annat. Leden är väl markerad och lättillgänglig. Skyltat P-plats. Se vår hemsida.

Högsjö kulturmiljöförening, Vingåker

Ta fram hörlurarna!

Lyssna på berättelser om hembygden i Storyspot

Genom att ladda ned appen i din telefon eller platta kan du lyssna på de berättelser som finns runt om i Sörmland, Sverige och världen. Det är allt fler hembygdsföreningar i Sörmland som har börjar berätta så att du kan uppleva ett nedslag på en spännande plats eller en guidad tur utan folksamling. Ute i naturen eller hemma i hammocken.

Slå på platsvisaren så appen känner var du är, så ser du snart om det finns berättelser i din närhet och var du kan ta dig för att höra fler berättelser i sin hembygdsmiljö. QR-koden härintill leder till storyspot, där du kan ladda ned appen.

KALENDARIUM FÖR EVENEMANG SOMMAREN 2021

Det är inte många evenemang planerade detta år. Förhoppningar finns dock om att vi i slutet av sommaren kommer kunna ha fler tillfällen då vi kan samlas och gå vandringar, erbjuda visningar och öppna bus. Håll utkik på våra hemsidor.

17 juni, Häng med på en skogsvandring i Kisängsområdet.

Vi tar en titt på grunden efter torpet Gröndal. Sen intar vi vårt medhavda kaffe vid Djupviken i Långhalsen.

Stigtomta hbf, Nyköping

10-17 juli, Kolarveckan dygnet runt. Om läget så medger genomförs aktiviteter vid tändningen den 10 juli.

Östra Sörmlands Gruvförening, Gnesta

11 juli Hembygdsgudstjänst i Aspö Kyrka, kl 13.30, med efterföljande kyrkkaffe.

Aspö-Tosterö hbf, Strängnäs

12-13 juli, Hembygdsförening öppnar sitt museum vid Löta Mellangård kl 11-16. Enklare kaffeservering om vädret tillåter. Skyltat från väg 52 och 221.

Bettna hbf, Flen

28 juli firas Botvids namnsdag med allsång och musik tillsammans med medlemmar ur Djurgårdens spelmannslag. Samling vid Botvidstälpan kl 18. Medtag kaffekorg.

Husby-rekarne hbf, Eskilstuna

28 aug, Växtmarknad i Mormorstälpan, kl. 10-14.

Torshälla hbf, Eskilstuna

7- 8 augusti, Hembygdsförening öppnar sitt museum vid Löta Mellangård kl 11-16. Enklare kaffeservering om vädret tillåter. Skyltat från väg 52 och 221.

Bettna hbf, Flen

21 aug, **Loppmarknad i sommar.** kl 11-15 I partytält vid hembygdsgården Lofåsen i Runtuna. Stora mängder med böcker, skivor typ CD, DVD och LP samt glas och porslin med mera, med mera kommer att finnas. Runtuna-Lids hbf, Nyköping

QR-koden leder till kalendariet på www.hembygd.se Här finns både aktuellt kalendarium och ytterligare besöksmål att botanisera bland.

På bild ser vi Botvidstälpan, hamnen i Strängnäs med kvarn och domkyrka och en camping-böj från Sörmlands museum.

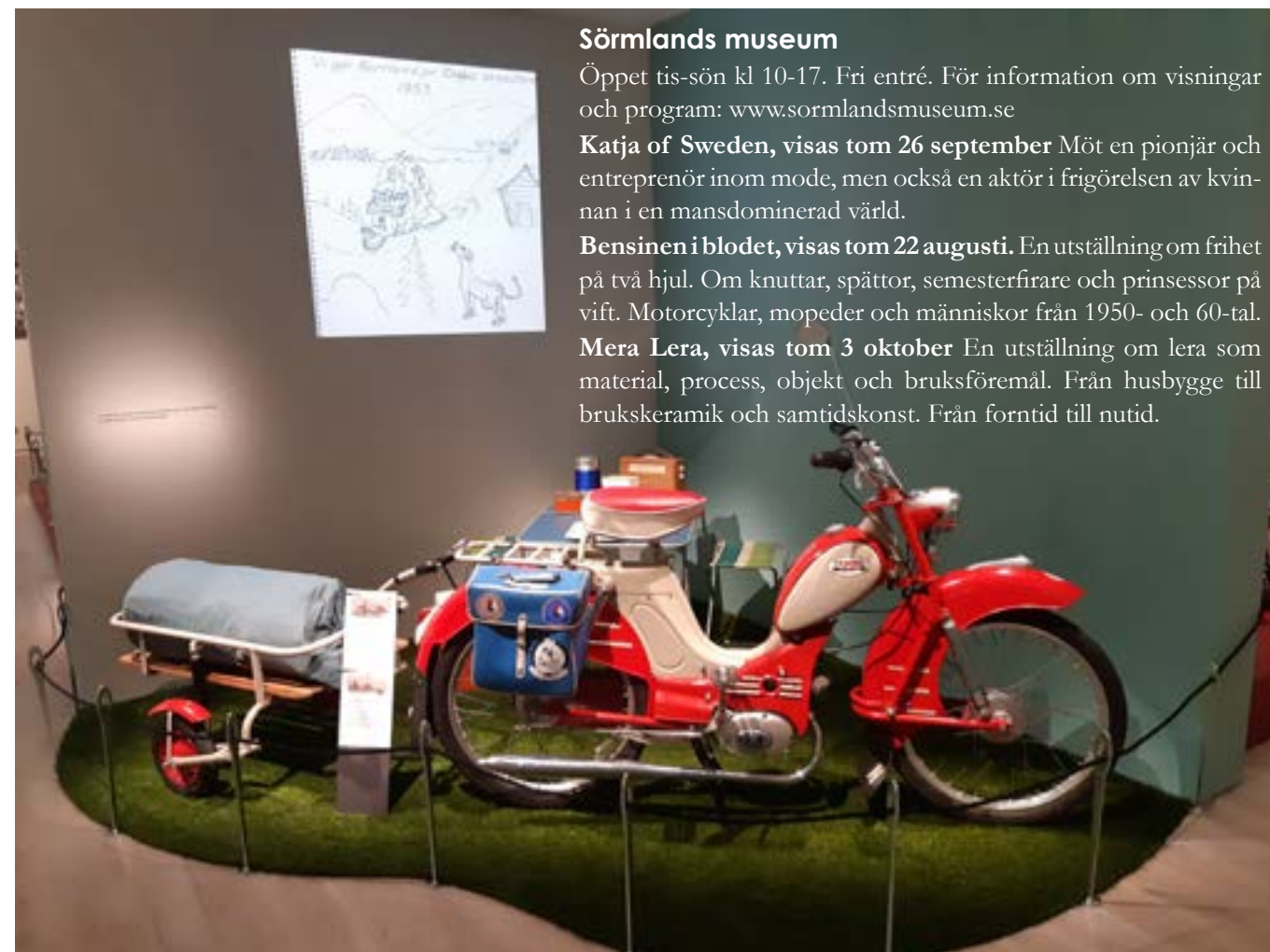
Sörmlands museum

Öppet tis-sön kl 10-17. Fri entré. För information om visningar och program: www.sormlandsmuseum.se

Katja of Sweden, visas tom 26 september Möt en pionjär och entreprenör inom mode, men också en aktör i frigörelsen av kvinnan i en mansdominerad värld.

Bensinen i blodet, visas tom 22 augusti. En utställning om frihet på två hjul. Om knutar, spättor, semesterfirare och prinsessor på vift. Motorcyklar, mopeder och människor från 1950- och 60-tal.

Mera Lera, visas tom 3 oktober En utställning om lera som material, process, objekt och bruksföremål. Från husbygge till brukskeramik och samtidskonst. Från forntid till nutid.

HEMBYGDSFÖRENINGARNA I NYKÖPINGS KOMMUN

Bergshammars hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/bergshammar
Kontakt: Ulla Hedblom, tel 070-66 170 53

Bälinge hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/balinge-hembygdskforening
Kontakt: Sören Tylstedt, tel 073-874 63 37, sorentylstedt@hotmail.com

Kila hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/kila
Kontakt: Börje Eriksson, tel 070-872 12 70
Hitta hit: Sockenstugan ligger vid Kila kyrka.

Ludgo-Spelviks hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/ludgo-spelvik
Kontakt: Laurie Chapman, tel 070-660 79 10
Hitta hit: Vägskylt till bygdegården på väg 223 mellan Runtuna och Björnlunda.

Lunda hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/lunda
Kontakt: Rolf Hallström, tel 070-741 08 40
Hitta hit: Lilla Rosenberg, från Jönåker, drygt 1 km mot Norrköping väg 800, gamla E4.

Lästringebygdens hembygdskförening

Hemsida: www.lastringebygden.se
Kontakt: Angelica Klavbäck, tel 073-542 45 93
Hitta hit: Alla våra aktiviteter sker på Folkets hus "Lådan" i Lästringe. Adress: Sofieborgsvägen 10, 611 99 Tystberga.

Nyköpings hembygdskförening

 Hemsida: hembygd.se/nykoping
Kontakt: Eva Andersson, tel 073-828 64 67
Besöksadress: Västra Kvarngatan 54, Nyköping
Se även www.stadsvakten.nu

Runtuna-Lids hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/runtuna-lidshembygdskforening
Kontakt: Joe Eklöf tel 070-130 43 03, e-post joe.runtuna@allf2.se
Hitta hit: Grenadiörstorpet Löfåsen vid Runtuna bygdegård i Runtuna, skyltat från väg 223.

Råby-Rönö hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/raby-rono
Kontakt: Kurt Nordström, tel 070-573 40 23

Stigtomta hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/stigtomtaorten
Kontakt: Eva Sandström, tel 076-034 20 80
Hitta hit: Hembygdsgården Klockarbol vid Stigtomta kyrka.

Svarta hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/svarta
Kontakt: Kerstin Jonasson, tel 070 718 53 84, e-post: svartahbf@gmail.com
Hitta hit: Adress till Magasinet är Övergården, Horn. Högakr ligger vid väg 219 mellan Sjösa och Ånga.

Koppartorp som lockar med väfflor samsas här med nedtagna korgar från Kalklinbanan som dramatiskt visar upp sig vid Kalkbrottet i Forsby.

Sättersta hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/satterstabygden
Kontakt: Ann Axelsson, tel 070-857 02 23

Tuna hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/sodermanland-tuna
Kontakt: Mats Strandberg tel 070-513 86 07, e-post maes.strandberg@gmail.com
Hitta hit: Tunaby och Kyrkskola vid korsningen mellan gamla riksettan och Nävekvämsvägen söder om Enstaberga.

Tunabergs hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/Tunaberg
Kontakt: Sören Andersson, tel 070-664 53 36, e-post soren.andersson18@gmail.com
Hitta hit: Hembygdsgården Koppartorp ligger vid Tunabergs kyrka.

Tystberga hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/tystberga
Kontakt: Göran Dahlberg, tel 070-581 74 11, e-post dahlberg.tystberga@gmail.com
Hitta hit: Vid vägen söderut mot Björksund ca 1 km från samhället.

Vrena och Husby-Oppunda hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/vrena
Kontakt: Eva Carlsson, e-post evamargret49@gmail.com
Hitta hit: Tärnvägen 8, 61173 Vrena

HEMBYGDSFÖRENINGEN I Oxelösunds kommun

Oxelösunds hembygdskförening

 Hemsida: www.oxhembygd.se
Kontakt: tel 0155 - 300 68, e-post boka@oxhembygd.se
Hitta hit: Gamla Oxelösundsvägen 23, 61331 Oxelösund

HEMBYGDSFÖRENINGARNA I STRÄNGNÄS KOMMUN

Aspö-Tosterö hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/aspo-tostero
Kontakt: Inger Öberg, tel 070-385 47 40, e-post inger.oberg@telia.com

Fogdöns hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/fogdon
Kontakt: Lena Lindgren tel 070-872 69 46
Hitta hit: Avfart E20, 55:an Strängnäs/Lunda mot Uppsala. Sedan avfart mot Vansö, Fogdö.

Härads hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/harads
Kontakt: tel 070 952 74 85, e-post harads.hbf@gmail.com

Länna hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/lanna
Kontakt: Cecilia Zeisig tel 070-773 64 70, e-post cia.zeisig@gmail.com

Mariefreds hembygdskförening

 Hemsida: www.hembygd.se/mariefred
Kontakt: tel 0159-213 92, e-post mariefredshembygdskforening@gmail.com
Hitta hit: Callanderska gården, Klostersgatan 5, Mariefred.

Mälsåkers framtid

 Hemsida: www.malsaker.nu
Kontakt: tel 070-823 45 17, e-post kontakt@malsaker.nu
Hitta hit: Två mil norr om Mariefred. Med bil åker man mot Stallarholmen, tar höger mot Ytterselö och följer sedan skyltar mot Mälsåkers slott. Se våra öppettider på hemsidan. Parken är alltid öppen.

Stallarholmens hembygdskförening

Hemsida: www.hembygdstallarholmen.com
Kontakt: Eva Lundberg Gustavsson, tel 0706-69 81 37
e-post stallarholmen.hembygd@gmail.com
Hitta hit: Hembygdsgården ligger intill Toresunds kyrka.

Hembygdskföreningen Strängnäs Gille

 Hemsida: www.hembygd.se/strangnas
Kontakt: Göran Svärd, tel 073-156 12 05

Åkers hembygdskförening

 Hemsida: www.akershembygd.se
Kontakt: Pelle Johansson, tel 070-535 87 43
Hitta hit: Kör i Bruksallén, Åkers styckebruk. Arkivet är på masugnen. Fortsätt ytterligare 150 m för att komma till museet.

HEMBYGDSFÖRENINGARNA I TROSA KOMMUN

Aradis- Trosabygdens forn- och medeltidsförening

 Hemsida: www.hembygd.se/aradis
Kontakt: Gunn Bäck, tel 070 829 21 18, e-post backgunn07@gmail.com

Trosa hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/trosa-hembygdskforening
Kontakt: Lena Norsander, tel 0723-68 15 31
Hitta hit: Garvaregården, Västra Långgatan 40.

Vagnhärads hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/vagnharad
Kontakt: Anita Gustafsson, tel 0156-108 96
Hitta hit: Trostorp ligger med avfart från väg 218 mellan Vagnhärad och Trosa.

Västerljungs hembygdskförening

Hemsida: www.hembygd.se/vasterljung
Kontakt: Astrid Gustavsson tel 076-135 62 62
Hitta hit: Till Föreningsgården Folkvik åker ni väg 219. Ta av mot Källvik, åk 13 km du är framme.

HEMBYGDSFÖRENINGARNA I VINGÅKERS KOMMUN

Högsjö kulurmiljöförening

Hemsida: www.hembygd.se/hogsjo
Kontakt: Lennart Strömberg, tel 070-679 52 73, e-post lms.hogsjo@telia.com
Hitta hit: Museet Pampetorpsallén 2 Högsjö

Västra Vingåkers hembygdskförening

 Hemsida www.hembygd.se/vastra-vingaker
Kontakt: Lars Ohlsson, tel 070 376 21 38, e-post info.vvhbf@gmail.com Museet Rolf Pettersson, tel 076 136 19 58
Hitta hit: Viala hembygdsgård ligger mellan Katrieholm och Vingåker, skyltat från väg 52, ca 5 km från Vingåker. Museet, röda och vita byggnader utmed Storg, mitt emot V. Vingåkers kyrka.

Österåkers hembygdskförening

Hemsida: www.enebyhouse.se/hbf
Kontakt: Göran Olsson tel 0709-39 03 19

Begränsad eftersändning.

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan

Avsändare: Linderoths tryckeri
Box 144, 643 22 Vingåker

Returadress: Södermanlands hembygdsförbund
Tolagsgatan 6, 611 31 Nyköping

Hembygdsfika -när sommaren är som bäst!

Många är både hembygdsföreningarna och de kaffesugna besökarna som hoppas på en nedgång i smittotalen så att vi kan komma erbjuda sommarfika på ännu fler ställen. Förboppningarna är stora och många ligger i startgroparna. Några föreningar planerar redan nu att servera kaffe i sommar och anpassa sig efter rådande läge. Håll utkik på hemsidorna i sommar! Kolla via QR-koden här när din förening öppnar portarna eller den längst ned för fler besöksmål med och utan fika-potential.

Foto KGZ Fougstedt

Hembygdsstugan i Hällby

Kaffeservering: Varje måndag 28 juni-23 aug kaffeservering vid stugan kl 13.30-15.30 vid Hällby kyrka. Vi följer FHM's rekommendationer för att undvika smittspridning. Eskilstuna kommun

HÄLLBYBRUNNS HBF

Kyrkoskolan i Vadsbro

Öppet museum med skolutställning; Öppen kyrka o café i samarbete med församlingen, kl 13-17 alla dagar 4-25 juli. Visning Vadsbro k:a alla sön kl 14. Tipspromenad i omgivningarna. Flens kommun

VADSBRO-BLACKSTA HBF

Hembygdsgården i Gnesta

Helgöppet: Frustuna hembygdsgrd i Gnesta kommer att ha helgöppet i sommar, 19 juni till 29 aug, lör-sön, kl 13-15. Det kommer att finnas kaffe och hembakt bröd, vissa helger blir det lite musikunderhållning. Alla hus kommer att vara öppna för visning. Gnesta kommun

FRUSTUNA HBF

Sommarcafé i Koppartorp

5 juli – 15 aug, kl 12- 17 vid Hembygdsgrden. Kaffe, läsk, glass och väfflor med sylt och grädde. Vi har även glutenfria väfflor. Betalning kontant eller swisch. Nyköpings kommun

TUNABERGS HBF

Sommarcafé i Svalbergsgården

Nävevarn 2 juli – 1 aug kl 12-17. Kaffe/te, läsk och bröd. Och så ställets specialare, saffranspannkaka med sylt och grädde. Spismuseet har samma öppettider som cafeet. Betalning kontant eller swisch. Nyköpings kommun

TUNABERGS HBF

Callanderska gården

Välkomna till Mariefreds hembygdsförening och vårt sommarcafé på Callanderska gården. Familjen Leif och Gunilla Stavsrom-Karlsson serverar kaffe med gott tillbehör och kommer ha caféet öppet fre- sön, 2 juli-22 aug, kl 11-16.30. Skiner solen så kan öppettiderna utökas. Strängnäs kommun.

MARIEFREDS HBF

